

Dosar nr. 3r-210/23
2-22154170-01-3r-09082023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (D. Racoviță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, D. Băbălău, E. Palanciuc)

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de către reprezentantul Mariei Gherghircic, avocatul Maria Canișcev,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Gherghircic împotriva Primăriei comunei Valea-Trestieni și Consiliul comunei Valea-Trestieni, raionul Nisporeni, cu privire obligarea autorității publice în emiterea actului administrativ individual,

împotriva încheierii din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul declarat de către avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, din motivul omiterii termenului de depunere a apelului motivat,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2022, avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Valea-Trestieni și Consiliului comunei Valea-Trestieni, raionul Nisporeni, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului comunal Valea-Trestieni nr. 3/5 din 16 septembrie 2022 și încasarea de la Primăria comunei Valea-Trestieni și Consiliul comunei Valea-Trestieni, raionul Nisporeni, a prejudiciului sub formă de venit ratat în mărime de 73 794 lei.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Gherghircic împotriva Primăriei comunei Valea-Trestieni și Consiliului comunei Valea-Trestieni, raionul Nisporeni, privind obligarea autorității publice în emiterea actului administrativ individual.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 27 decembrie 2022, avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 07

decembrie 2022 a Judecătorei Ungheni, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Maria Gherghircic (f.d. 65-66).

Prin încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul declarat de către avocatul Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic, împotriva hotărârii din 07 decembrie 2022 a Judecătorei Ungheni, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 13 iunie 2023, avocatul Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic a depus recurs împotriva încheierii din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2023, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, cu acordarea apelantului a termenului suplimentar de depunere a apelului motivat.

În motivarea recursului a indicat că, conform art. 235 din Codul administrativ, prevede că dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Prin urmare, nici recurenta Maria Gherghircic, nici avocatul său Maria Canișev nu au fost informați cu privire la primirea în procedură în ordine de apel a cererii de apel asupra hotărârii din 07 decembrie 2022 a Judecătorei Ungheni. Mai mult, pe situl instanței de apel la rubrica „ședințe de judecată” sau „cereri pendinte” nu a existat nici o mențiune referitor la prezenta cauză.

Recurenta menționează că, nici despre încheierea din 03 mai 2023 a instanței de apel nu au fost informați în modul convenit, nici despre faptul privind acordarea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Despre declararea inadmisibilității cererii de apel a aflat abia la 12 iunie 2023, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, iar scrisoare cu copia încheierii menționate nu au primit, din care considerent solicită repunerea în termen a prezentei cereri de recurs.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 03 mai 2023, fiind notificată avocatului Maria Canișev, prin intermediul poștei electronice, la 27 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.85).

Astfel, recursul avocatului Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic, a fost declarat în termenul stabilit de lege, la 13 iunie 2023.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la data de 10 august 2023 (f.d.88), însă până la data examinării cererii de recurs, referință pe marginea cererii de recurs nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, a fost respinsă acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Mariei Gherghircic, ca fiind neîntemeiată (f.d. 58, 67-70).

La 27 decembrie 2022, Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, indicând că cererea de apel motivată în drept și fapt va fi prezentată după ce vor lua cunoștință cu hotărârea integrală (f.d. 65-66).

Tot din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni a fost notificată participaților la proces, inclusiv și avocatului reclamantei, Maria Canișcev, prin intermediul poștei electronice la 16 februarie 2023 (f.d.71), tot la acea dată avocatul Maria Canișcev confirmând recepționarea hotărârii motivate (f.d. 74).

Prin încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, împotriva hotărârii din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 80-81).

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a concluzionat că, la data de 16 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului reclamantei/apelantei Maria Gherghircic, avocatul Maria Canișcev, i-a fost expediată hotărârea motivată din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, fiind recepționată în aceeași zi.

Astfel, deși avocatul Maria Canișcev, acționând în interesele lui Maria Gherghircic a depus în termen apelul nemotivat, însă a omis termenul de depunere a apelului motivat, care nu a fost depus până în prezent, urmând să-l prezinte la instanța de apel, din care motiv apelul urmează a fi declarat inadmisibil.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării ca fiind inadmisibil apelul depus de către avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În condițiile prezentului caz este relevant că, hotărârea motivată din 07 decembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni a fost notificată participaților la proces prin intermediul poștei electronice la 16 februarie 2023 (f.d.71-73).

Respectiv, de la data de 17 februarie 2023, a început a curge termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și a expirat la 20 martie 2023 (zi de luni), la caz având aplicare art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Corelând prevederile normative și legale pre citate cu circumstanțele factice constatate, completul de judecată notează că apelantul și/sau avocatul acestuia urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 20 martie 2023, ora 00:00.

Însă, avocatul Maria Canișcev, fiindu-i notificată motivarea hotărârii din 07 decembrie 2022 și în pofida obligațiilor sale procesuale, a omis să depună motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Având în vedere cele menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că avocatul Maria Canișcev, prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, însă contrar acesteia dânsul nu a prezentat motivarea apelului, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Corespunzător, completul de judecată reiterează că având în vedere că avocatul Maria Canișcev, în interesele Mariei Gherghircic, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

La acest capitol, se va remarca că avocatul Maria Canișev, din data notificării hotărârii motivate a primei instanțe, 16 februarie 2023 și până la 20 martie 2023, ziua în care a expirat termenul legal pentru prezentarea motivării apelului, a avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor legitime, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale prevăzute de lege.

Recurenta Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic, prin recursul înaintat a invocat că nu au fost informați de către Curtea de Apel Chișinău cu privire la acordarea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel depusă, reieșind din prevederile art. 235 din Codul administrativ.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a emis și nu a expedit în adresa sa nici o încheiere prin care să-i acorde un termen de înlăturare a neajunsurilor, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, or, Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde termen apelantului pentru depunerea apelului motivat. Instanța de apel este obligată doar în cazul prevăzut la art. 235 Codul administrativ, să stabilească apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, condiție care nu se atestă la caz.

În context, instanța de recurs menționează că, art. 232 din Codul administrativ, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii, pe când începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este determinat de data notificării hotărârii motivate.

Completul de judecată reține că, deși recurentul a respectat termenul instituit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, totuși a ignorat termenul de declarare a apelului motivat stipulat expres în art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind un termen de decădere. Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelantului, drept urmare, îndeplinirea vicioasă a actului procesual poate fi echivalat cu lipsa interesului din partea Mariei Gherghircic, reprezentată de avocatul Maria Canișev, față de soarta prezentei cauze. Or, prin prisma obligațiilor sale procesuale, apelantul trebuia să manifeste diligență și un comportament de bună-credință.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că avocatul Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic, nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, și anume declararea apelului inadmisibil.

Dat fiind faptul că avocatul Maria Canișev, în interesele Mariei Gherghircic, nu a depus motivarea apelului în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către reprezentantul Mariei Gherghircic, avocatul Maria Canișcev.

Se menține încheierea din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc